

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. V. Vtrum Mater Christi sit adoranda adoratione latriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Dixi, *communis usus communiter*. quia possunt formari & poni iis circumstantiis ut mentem excitent ad recolenda passionis instrumenta, & censeantur illa representare; ut si ponantur simul lancea, corona spinica, clavi, columna &c. & eo casu nihil prohibet quod minus possint honorari. Similiter si in nocte natiuitatis decenter construatur praesepe. Addi etiam potest quod vir spiritualis priuatim & seposito scandalo possit illa etiam seorsim sumpta honorare, si ea concipiat tanquam signa representantia passionis instrumenta, & ipsum Christum passum.

108.

Quidam censent quamlibet rem posse adorari, si Deus in ea concipitur.

Leont.

Aliqui etiam censent quamlibet rem posse adorari, si Deus in ea concipitur. Cum enim Deus in omni re sit intime praesens per essentiam & operationem, nihil obstat quod minus in omni re consideretur, atque in omni re coli possit, etiam exhibendo rei externam adorationis notam. pro qua sententia citatur Leontius in 7. Synodo act. 4.

Leont.

Non videtur facile usurpandum.

S. Thom.

Verum ut id spectata rei natura fieri possit, si adhibeatur diligentia ne aliquod scandalum oriatur, & euitetur omnis indecentia; non est tamen ita usu receptum, & proinde non videtur facile practicandum; praesertim respectu hominis, qui habet naturam per se adorabilem, & ex cuius frequenti adoratione latræ possit incurri periculum erroris, ut S. Tho. art. 3. ad 3. scilicet idololatriæ; vir tamen spiritualis Deum facile agnoscens in quolibet homine, priuatim eum adorans esset dignus maxima laude.

ARTICVLVS V.

Utrum Mater Christi sit adoranda adoratione latræ?

Resp. neg.

109.

B. V. potest adorari latræ per accidens; non solet tamen ita adorari.

RESPONDET negativè, eò quod sit creatura. Notandum si B. Virgo consideretur ut coniuncta Filio Dei, eam posse adorari latræ per accidens. Verum hic modus non est vstratus: cum enim habeat dignitatem per se adorabilem, videtur propter illam adorari, idque solum est quod videtur velle S. Tho. non verò vult quod nullo modo id fieri possit. Si verò consideretur ut Mater Dei, potest adorari hyperdulia, de qua dictum est art. 2. dub. 2. Potest similiter adorari excellenti cultu propter dona gratiæ habitualis, ut ibidem.

ARTICVLVS VI.

Utrum reliquiae sanctorum sint adorandæ?

Resp. affir.

110.

Reliquias qui impugnantur hæretici.

RESPONDET affirmatiuè: quia qui aliquem veneratur, veneratur etiam ea quæ ab illo post eius mortem relinquuntur.

Notandum nomine reliquiarum intelligi non solum corpus & ossa sanctorum, sed etiam cineres, vestes, instrumenta suppliciorum, & alia quæ ipsi suo usu quodammodo consecraverunt.

Tam antiqui quam moderni hæretici hunc reliquiarum cultum sunt infectati: ut enim alios omitam, Eunomius eum impugnauit, quem secutus est Vigilantius, contra quem agit Hieron. epistola 53. ad Riparium. pugnarunt etiam contra eandem reliquias Constantinus Copronymus & plures alij, & noster temporis hæretici.

De fide est

Se. ade tenendum est sanctorum reliquias esse

honorandas. definitur in 7. Synodo act. 7. & actione 3. vocantur *salutares fontes* quibus Deus beneficia hominibus praestat. in Concilio Gangrensi can. vltimo dicitur *anathema* ijs qui memorias Martyrum (id est loca ubi sunt reliquiae Martyrum) execrantur. in Concilio Carthaginensi 5. cap. 14. iubetur ut nulla altaria, vel memoriae martyrum dedificentur, nisi ubi sint aliquæ martyrum reliquiae. videri etiam possunt Concilium Lateranense sub Innocentio 3. cap. 62. & Trident. sess. 15. decreto de inuocatione sanctorum.

Prob. 1. ex scriptura. Exodi 13. ossa Ioseph honorificè asportantur & sepeliuntur. 4. Reg. 13. contactu cadaueris Elisei miraculum editur in mortui resuscitatione; ergo signum est quod Dominus Deus velit sanctorum reliquias in honore haberi. Act. 19. sudaria & semicinctia S. Pauli languores curarunt. Innumera alia miracula à Deo per reliquias patrata omitto, eò quod passim apud probatos auctores reperiantur.

2. ab initio nascentis Ecclesiae plurimæ factæ sunt reliquiarum honorificæ translationes: de translatione corporum SS. Petri & Pauli constat ex Cornelio Papa epistola 1. de translatione reliquiarum SS. Andree, Lucae, Timothei, constat ex Hieronymo contra Vigilantium. innumera alia honorificæ translationes à probatis auctoribus referuntur.

3. Deus reliquias sanctorum occultas & incognitas etiam miraculo manifestauit, ut patet ex Augustino lib. 9. confessionum cap. 7. de reliquijs SS. Geruasij & Protasij.

4. Probatur ex Patribus; Gregorio Nazianzeno oratione in D. Cyprianum: omnia potest pulvis Cypriani cum fide, ut sciunt hi qui ipsi experti sunt & miraculum ad nos usque transtulerunt. Augustino epistola 103. ad Quintianum, portant sunt (scilicet latrores epistolæ) reliquias beatissimi & gloriosissimi martyris Stephani, quas non ignorat sanctitas vestra, sicut & nos fecimus, quam conuenienter honorare debemus. videri possunt Hieron. lib. aduersus Vigilantium, & Dam. lib. 4. de fide cap. 16. qui fusè hanc veritatem docent. videri etiam possunt plures Patres apud Bellarm. lib. de imaginibus cap. 3.

Prob. 5. ex perpetua Ecclesiae consuetudine & praxi fidelium.

6. Prob. ratione. 1. ratio dicit quod non tantum sanctos & amicos Dei possumus honorare, sed etiam illa quæ ad eos pertinent; unde non tantum corpora sanctorum possumus venerari, sed etiam illa quæ ex sanctorum contactu quandam dignitatem censentur sortiri. 2. corpora sanctorum fuerunt organa animæ ad multa pietatis opera; fuerunt etiam organa Spiritus Sancti ad varia miracula patranda, & ad beneficia mundo conferenda. 3. futura sunt confortia beatitudinis & gloriæ cum anima. Post sacrosanctum sacrificium & Sacramenta, Deus nihil reliquit mundo vtilius sanctorum reliquijs.

Notandum sacras reliquias non videri per se adorandas, ita ut interior submissionis affectus ad illas dirigatur, sed tantum eo modo quo supra diximus adorari imagines, ita scilicet ut nota quidem exterior immediatè reliquias respiciat, adoratio verò in spiritu tendat in Christum & in sanctos quorum sunt reliquiae, & per consequens tantum per accidens colantur. Ita tenent varij qui nostram sententiam de adoratione imaginum sunt amplexati, & facile deduci potest ex sancto Thoma articulo 4. & Caietano ibidem: videri potest Leontius in actione 4. septimæ Synodi.

Ratio